

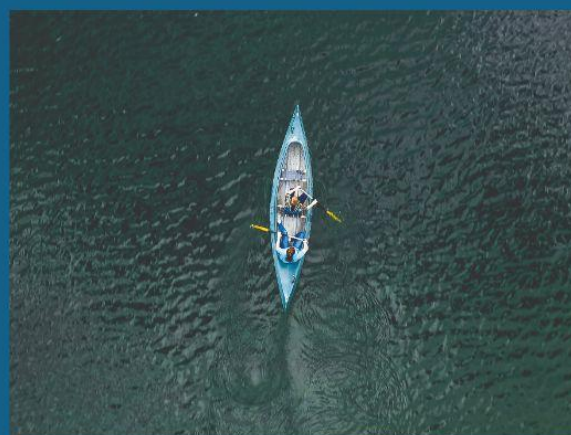
„Opracowanie planów utrzymania wód wraz z przeprowadzeniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko”

Zadanie 3. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Podzadanie 3.7 Sporządzenie dokumentów wymaganych art. 42 i art. 55 ust. 3 OOS

Produkt 3.7.1 Uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa

Plan utrzymania wód w regionie wodnym Łyny i Węgorapy, w regionie wodnym Narwi oraz w regionie wodnym Niemna – obszar działania PGW Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Planu utrzymania wód w regionie wodnym Łyny i Węgorapy, w regionie wodnym Narwi oraz w regionie wodnym Niemna – obszar działania PGW Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku

**UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE INFORMACJE O UDZIALE
SPOŁECZEŃSTWA W POSTĘPOWANIU SPORZĄDZONE ZGODNIE
Z ART. 42 PKT 2 USTAWY OOŚ**

Warszawa, kwiecień 2026 r.

Spis treści

1. WSTĘP.....	3
2. ORGANIZACJA PROCESU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	3
3. WYNIKI PROCESU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	4
4. PODSUMOWANIE	10
5. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	10

TABELA SKRÓTÓW I AKRONIMÓW

SKRÓTY I AKRONIMY	PEŁNE NAZWY
AKiK	analiza kosztów i korzyści
JCWP	jednolita część wód powierzchniowych
KZGW	Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
PGW Wody Polskie	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Prognoza	Prognoza OOŚ projektu Planu utrzymania wód w regionie wodnym Łyny i Węgorapy, w regionie wodnym Narwi oraz w regionie wodnym Niemna – obszar działania PGW Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku
PUW	plany utrzymania wód
RW	region wodny
RZGW	regionalny zarząd gospodarki wodnej
SOOŚ	strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
ustawa OOŚ	Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112)

1. WSTĘP

Niniejsze Uzasadnienie zostało opracowane na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz.U. 2024 poz. 1112), zwanej dalej ustawą OOŚ.

Zgodnie z art. 42 pkt. 2 ustawy OOŚ, organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa, dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa. Niniejszy dokument stanowi wypełnienie ww. wymagania w odniesieniu do projektu Planu utrzymania wód w regionie wodnym Łyny i Węgorapy, w regionie wodnym Narwi oraz w regionie wodnym Niemna – obszar działania PGW Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku

W efekcie przeprowadzonego postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu dokumentu, w jego ostatecznej wersji uwzględniono szereg zmian wynikających z wniosków z opracowanej dla niego Prognozy OOŚ, jak również zgłoszonych w toku postępowania z udziałem społeczeństwa uwag i wniosków.

2. ORGANIZACJA PROCESU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Konsultacje społeczne przedmiotowego projektu PUW wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko opracowaną dla tego dokumentu, zostały ogłoszone i przeprowadzone zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 oraz art. 54 ust. 2 ustawy OOŚ.

W czasie trwania konsultacji społecznych, tj. w okresie od 7 do 31 stycznia 2025 r. można było składać uwagi oraz wnioski zgodnie z art. 40 ustawy OOŚ, czyli:

- za pomocą środków komunikacji elektronicznej, poprzez wypełnienie formularza elektronicznego, który został udostępniony pod adresem: <https://puw.webankieta.pl/>;
- w formie pisemnej, poprzez wypełnienie formularza uwag i wniosków nadesłanego tradycyjną pocztą na adres Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, ul. Żelazna 59a, 00-848 Warszawa, z dopiskiem: „PUW konsultacje społeczne” – decydowała data wpłynięcia korespondencji (do 31 stycznia 2025 r.);
- w formie pisemnej, poprzez dostarczenie wypełnionego formularza uwag i wniosków bezpośrednio do siedziby Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej lub Zarządów Zlewni. Adresy poszczególnych miejsc udostępniono na stronie: <https://www.gov.pl/web/wody-polskie/rzgw>;

- w formie pisemnej za pomocą formularza dostępnego na spotkaniach konsultacyjnych;
- ustnie do protokołu w siedzibie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej: ul. Żelazna 59a, 00-848 Warszawa, moduł 4.7 Wydział Utrzymania.

Wszystkie adresy, materiały, a w szczególności projekty omawianych dokumentów, zostały opublikowane na stronie: <https://www.gov.pl/web/wody-polskie/plany-utrzymania-wod>, przed dniem rozpoczęcia konsultacji społecznych.

Podmiot opracowujący projekt PUW wraz z Prognozą, udostępnił również możliwość składania uwag do konkretnych pozycji wykazów stanowiących elementy projektu PUW poprzez portal internetowy, pozwalający na sprawdzenie zawartości projektów PUW na podstawie mapy obszaru Polski. Link do portalu został udostępniony na stronie: <https://www.gov.pl/web/wody-polskie/plany-utrzymania-wod>, w dniu rozpoczęcia konsultacji społecznych.

Ponadto w ramach zapewnienia udziału społeczeństwa w prowadzonych konsultacjach, zostały zorganizowane 2 spotkania konsultacyjne:

- dnia 7 stycznia 2025 r. w Centrum Konferencyjnym Stadionu Miejskiego w Białymstoku Adres: ul. Słoneczna 1, 15-323 Białystok;
- dnia 8 stycznia 2025 r. w Miejskim Ośrodku Kultury w Olsztynie Adres: Dąbrowszczaków 3, 10-538 Olsztyn.

W trakcie spotkań zaprezentowano wyniki przeprowadzonych prac, w podziale na dwa bloki tematyczne:

- pierwszy - dotyczący metody opracowania projektu PUW oraz uzyskanych wyników;
- drugi - dotyczący założeń i rezultatów opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu PUW.

Spotkania uwzględniały również czas na dyskusję i wyjaśnienia.

Podczas spotkań prezentowano również sposób korzystania z utworzonego portalu internetowego dotyczącego projektów PUW, pozwalającego na bezpośrednie złożenie uwag do zapisów poszczególnych załączników PUW prezentowanych z zastosowaniem podkładów mapowych.

Konsultacje społeczne dotyczące projektów PUW spotkały się z dużym zainteresowaniem społecznym. Uczestnicy aktywnie angażowali się w dyskusję, zgłaszali liczne uwagi oraz wyrażali swoje obawy i oczekiwania wobec przedstawionych założeń.

3. WYNIKI PROCESU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

W ramach konsultacji społecznych, w okresie od 7 do 31 stycznia 2025 r. do wszystkich konsultowanych projektów PUW wraz z Prognozami wpłynęły łącznie 11 053 uwagi,

w tym 2 009 uwag bezpośrednio dotyczących projektu Planu utrzymania wód w regionie wodnym Łyny i Węgorapy, w regionie wodnym Narwi oraz w regionie wodnym Niemna – obszar działania PGW Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku lub opracowanej dla niego Prognozy OOŚ. Dodatkowo odnotowano 312 tzw. „uwag ogólnych”, niezwiązanych z konkretnym z projektem PUW.

Zakres wnoszonych uwag i wniosków był bardzo szeroki i dotyczył m.in. poniższych zagadnień:

- Odstąpienie od prac na całej długości cieku lub częściowe ograniczenie prac;
- Uszczegółowienie lokalizacji odcinków wód i planowanych prac,
- Uwzględnienie w projektach dokumentów działań nie będących przedmiotem PUW np.: prace utrzymaniowe na rowach melioracyjnych, budowa, likwidacja lub odbudowa urządzeń wodnych; renaturyzacja i utworzenie stref zalewowych
- Ujęcie dodatkowych działań utrzymaniowych lub uwzględnienie cieku nie znajdującego się w projekcie dokumentu;
- Propozycje zmian założeń projektowych.

Spośród 2 009 uwag i wniosków wniesionych do projektu Planu utrzymania wód w regionie wodnym Łyny i Węgorapy, w regionie wodnym Narwi oraz w regionie wodnym Niemna – obszar działania PGW Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku lub opracowanej dla niego Prognozy OOŚ w pełni uwzględniono 392 uwag, częściowo uwzględniono 655, natomiast 299 uwag wymagało wyjaśnienia. Nie uwzględniono natomiast 663 zgłoszonych uwag.

Zakres uwag najczęściej uwzględnianych:

- Usunięcie całości lub części odcinków wód z projektu PUW, na których były zaplanowane działania utrzymaniowe, po rozpatrzeniu uwag i zgłoszonych argumentów oraz przeprowadzeniu analizy kosztów i korzyści;
- Rezygnacja z części zaplanowanych działań na odcinku cieku po przeprowadzeniu dodatkowych analiz (uszczegółowienie lokalizacji odcinka, przeprowadzenie analizy kosztów i korzyści) i rozpatrzeniu uwag;
- Przeprowadzenie analizy kosztów i korzyści, która uwzględniła również koszty środowiskowe prowadzenia działań poprzez uwzględnienie lokalizacji odcinków wód do utrzymania w zasięgu obszarów chronionych oraz w obszarach zagrożenia suszą;
- Pogłębienie analizy w zakresie lokalizacji planowanych do utrzymania odcinków wód, poprzez określenie współrzędnych początku i końca odcinków oraz dokonanie dodatkowych analiz w związku z tym uszczegółowieniem, przede wszystkim w odniesieniu do lokalizacji wód w obszarach chronionych. Skutkowało to dokonaniem zmian w projekcie PUW (skrócenie odcinków, usunięcie odcinków, wprowadzenie obligatoryjności stosowania działań minimalizujących podczas prowadzenia prac utrzymaniowych).

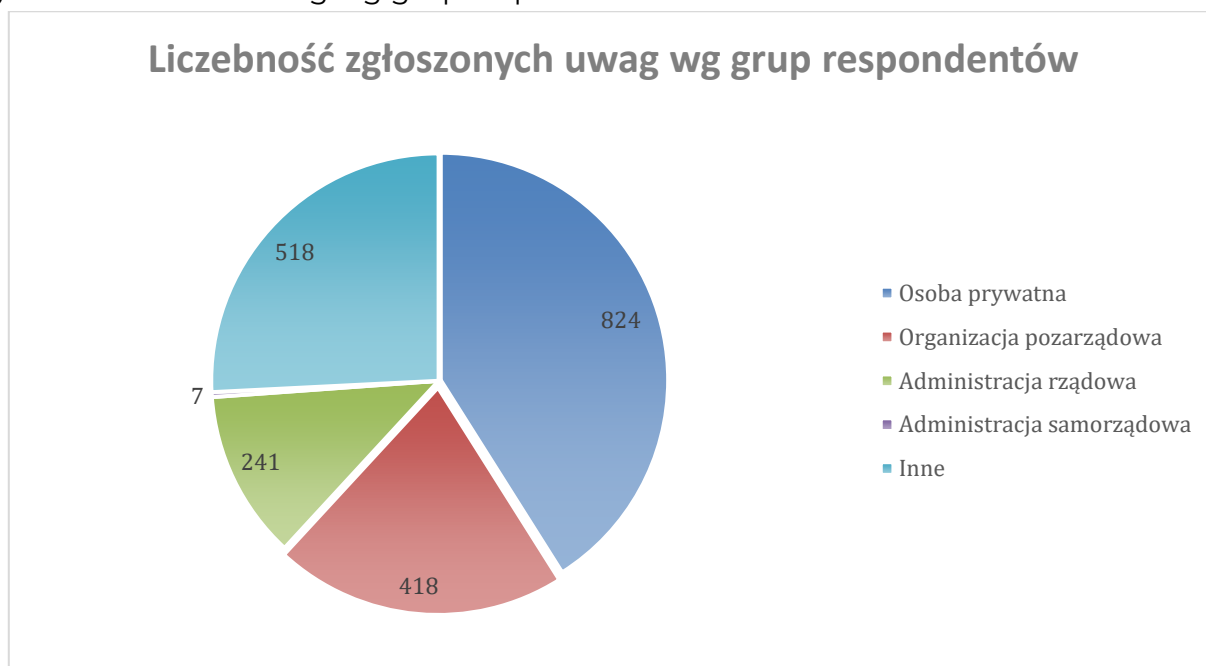
Zakres uwag najczęściej nieuwzględnianych:

- Uwzględnienie nowych odcinków wód do objęcia działaniami utrzymaniowymi lub wprowadzenie nowych działań utrzymaniowych na odcinkach ujętych w projekcie PUW;
- Uwzględnienie nowych zagrożeń oraz budowli regulacyjnych i urządzeń wodnych w załącznikach nr 1 i 2 PUW;
- Zaplanowanie w PUW działań polegających na remoncie, konserwacji lub przebudowie urządzeń wodnych (np. rowy melioracyjne, kanały, jazy), likwidacji urządzeń wodnych lub budowli regulacyjnych, innych działań związanych z budowlami hydrotechnicznymi (np. wykonanie udrożnienia budowli dla migracji ichtiofauny- wykonanie przepławki, przebudowa), które nie znajdują się w zamkniętym katalogu działań utrzymaniowych określonych w ustawie PW (art. 227 ust. 3);
- Usunięcie z PUW działań utrzymaniowych zaplanowanych na całej JCWP lub w kilku JCWP – działania utrzymaniowe są planowane na odcinkach wód (cieków, jezior, zbiorników), tam gdzie występują zagrożenia i celowe jest ich wykonanie, przede wszystkim dla zmniejszenia zagrożenia podtopieniami obszarów zabudowanych, infrastruktury, innych zagospodarowanych/ użytkowanych obszarów zlokalizowanych w pobliżu wód oraz umożliwienia korzystania z wód. Wnioskowanie o rezygnację z prowadzenia utrzymania wód w całej JCWP, biorąc pod uwagę zmienność zagospodarowania obszarów zlewni oraz występujących uwarunkowań, form korzystania, nie jest możliwe w związku z celami utrzymania wód. Zarządzanie w gospodarce wodnej musi być zrównoważone i uwzględniać zarówno potrzeby środowiskowe, jak również społeczne i gospodarcze. Wyrazem tego wymogu jest przeprowadzona dodatkowa analiza kosztów i korzyści, w wyniku której zrezygnowano z prowadzenia części zaplanowanych działań utrzymaniowych.

Biorąc pod uwagę sposób złożenia uwag, najwięcej (około 86%) uwag złożono poprzez formularz elektroniczny, kolejno poprzez przesłanie wiadomości e-mail (około 13%), a niespełna 1% uwag przekazano poprzez udostępnioną w tym celu aplikację internetową z prezentacją przestrzenną treści projektu PUW.

Liczebność zgłoszonych uwag wg grup respondentów (Rysunek 1) wskazało na ogromne zainteresowanie organizacji społecznych i osób prywatnych, co można było również obserwować w czasie trwania konsultacji w mediach społecznościowych oraz na zorganizowanych spotkaniach konsultacyjnych.

Rysunek 1. Podział uwag wg grup respondentów

Spośród 312 wspomnianych uwag ogólnych, w pełni uwzględniono 6, w części 23, natomiast 182 uwagi wymagały wyjaśnienia. Nie uwzględniono 101 ze zgłoszonych uwag ogólnych.

Szczegółową analizę uwag wraz z przyjętymi rozstrzygnięciami zaprezentowano w tabeli stanowiącej załącznikach nr 1 i nr 2 do niniejszego opracowania.

W wyniku analizy i uwzględnienia:

- uwag i wniosków z przeprowadzonych w okresie 7 – 31 stycznia 2025 r. konsultacji społecznych,
- uwag i wniosków z opinii wydanych przez właściwe organy opiniujące,
- wniosków z Prognozy OOS przedłożonej do konsultacji,

jak również dzięki przeprowadzonym pracom uszczegóławiającym, wykonanym w ramach rozpatrzenia uwag z konsultacji, organ opracowujący dokument dokonał weryfikacji zakresu projektu PUW, w wyniku której zmianie (redukcji) uległa:

- liczebność odcinków wód, na których zaplanowano działania utrzymaniowe,
- długość odcinków cieków w wyniku skrócenia części z nich,
- zakres zaplanowanych działań utrzymaniowych i przypisanych im działań minimalizujących na części odcinków wód.

Uszczegóławiając, w Załączniku nr 3a PUW po etapie SOOS wprowadzono następujące zmiany:

- w wyniku wniesionych uwag i wniosków:

- usunięcie w całości 36 odcinków cieków;
- zmianę w 979 odcinkach cieków, obejmującą skrócenie odcinka bądź rezygnację z części działań utrzymaniowych;
- podzielenie 15 odcinków cieków na mniejsze odcinki;
- w wyniku uszczegóławiania charakterystyki działań utrzymaniowych:
 - usunięcie 139 kolejnych odcinków cieków;
- w wyniku przeprowadzenia analizy kosztów i korzyści (AKIK):
 - usunięcie w całości 38 odcinków cieków przeznaczonych do utrzymania,
 - usunięcie działania 1 w 14 odcinkach cieków jako niezasadnych,
 - usunięcie działania 2 w 12 odcinkach cieków jako niezasadnych,
 - usunięcie działania 3 w 12 odcinkach cieków jako niezasadnych,
 - usunięcie działania 4 w 8 odcinkach cieków jako niezasadnych,
 - usunięcie działania 5 w 10 odcinkach cieków jako niezasadnych,
 - usunięcie działania 6 w 32 odcinkach cieków jako niezasadnych,
 - usunięcie działania 8 w 70 odcinkach cieków jako niezasadnych.

Łącznie w wyniku przeprowadzenia AKIK zmianie uległo 109 odcinków cieków.

- Ogólną długość sieci rzecznej, na której zaplanowano działania do realizacji w ramach PUW ograniczono o 1266 km, tj. o ok. 17%.

Ponadto w ostatecznej wersji projektu PUW, przygotowano dodatkowy dokument pomocniczy, wyjaśniający kluczowe zagadnienia dotyczące sposobu jego opracowania oraz dokonano uzupełnienia i weryfikacji zakresu danych zawartych w PUW, m.in. o współrzędne końca i początku odcinków objętych działaniami utrzymaniowymi, analizę kosztów i korzyści, uszczegółowienie uzasadnień konieczności prowadzenia działań utrzymaniowych, co umożliwiło identyfikację i ocenę działań na wszystkich odcinkach wód.

W oparciu o powyższe dokonano również aktualizacji analiz w ostatecznej wersji Prognozy OOŚ, w tym przyjętego podejścia metodycznego identyfikacji konfliktów z elementami sieci obszarów ochrony przyrody. Po weryfikacji i przetworzeniu uzupełnionych współrzędnych możliwe było wykorzystanie ich do oceny faktycznych konfliktów przestrzennych odcinków objętych działaniami z siecią obszarów chronionych, a nie jak inicjalnie jedynie potencjalnych konfliktów na poziomie JCWP.

Do załącznika nr 7 do Prognozy, przedstawiającego ocenę oddziaływania PUW na formy ochrony przyrody, dodano również nowy element, tj. identyfikację wszystkich form ochrony przyrody w konflikcie z poszczególnymi odcinkami przeznaczonymi do utrzymania w ramach projektu PUW.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom strony społecznej przed zakończeniem procesu SOOŚ, w dniu 25.08.2025 r. wyniki konsultacji zostały udostępnione społeczeństwu.

Uruchomiono również możliwość zgłaszania komentarzy do udostępnionych odpowiedzi na uwagi skierowane w ramach konsultacji społecznych oraz wersji projektów PUW i Prognoz dla tych dokumentów po dokonaniu zmian wynikających z ich uwzględnienia.

Komentarze można było zgłaszać w terminie od 25 sierpnia do 16 września 2025 r. w następujący sposób:

- 1) Poprzez wypełnienie formularza elektronicznego dostępnego pod adresem <https://puw.webankieta.pl/>;
- 2) Poprzez przesłanie wypełnionego formularza na jeden z poniższych adresów:
 - a) email: konsultacje-puw@feps.pl;
 - b) elektroniczna skrzynka podawcza e-PUAP: [/pgw_wp/SkrytkaESP](#);

e-Doręczenia: AE:PL-94149-32898-VAVHB-24;

- 3) Bezpośrednio do siedziby Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przy pomocy formularza złożonego osobiście lub nadesłanego tradycyjną pocztą na adres: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, ul. Tytusa Chałubińskiego 8, 00-613 Warszawa.

Decydowała data wpłynięcia korespondencji (do 16 września 2025 r.)

Zgłoszone komentarze przeanalizowano, a w przypadku ich zasadności, uwzględniono w projektach dokumentów, poprzez naniesienie zmian i uszczegółowień. Materiał ten stanowi dodatkową informację, jaka będzie wykorzystywana w dalszych pracach związanych z utrzymaniem wód.

W okresie od 25 sierpnia do 16 września 2025 r. łącznie zgłoszono 120 komentarzy dotyczących projektów PUW i Prognoz dla tych dokumentów po dokonaniu zmian wynikających z przeprowadzonych konsultacji. Za pośrednictwem formularza internetowego dostępnego na stronie internetowej <https://puw.webankieta.pl/> zgłoszono 74 komentarze, natomiast 46 komentarzy pochodzi z wypełnionych formularzy przesłanych pocztą elektroniczną.

Spośród zgłoszonych w okresie od 25 sierpnia do 16 września 2025 r. komentarzy 3 dotyczyły bezpośrednio projektu PUW na obszarze działania RZGW w Białymstoku, natomiast 10 miało charakter ogólny. W wyniku otrzymanych komentarzy dokonano dodatkowego przeglądu dokumentów i udzielonych odpowiedzi na uwagi z konsultacji społecznych i wprowadzono drobne zmiany zapisów w Prognozie.

4. PODSUMOWANIE

Konsultacje projektu utrzymania wód w regionie wodnym Łyny i Węgorapy, w regionie wodnym Narwi oraz w regionie wodnym Niemna – obszar działania PGW Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku spełniły stawiane przed nimi cele: zapewniły udział społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projektu PUW i opracowanej dla tego dokumentu Prognozy oraz umożliwiły zgłaszanie uwag i wniosków.

W tym samym czasie Dyrektor PGW WP RZGW w Białymstoku wystąpił do właściwych organów, celem uzyskania opinii do projektu PUW oraz opracowanej dla tego dokumentu prognozy oddziaływania na środowisko. W wyniku uzyskanych opinii i zgłoszonych uwag oraz dodatkowych spostrzeżeń, wprowadzono zmiany w opiniowanych dokumentach, polegające głównie na uszczegółowieniu i uzupełnieniu zagadnień dot. lokalizacji planowanych działań utrzymaniowych, możliwych oddziaływań zaplanowanych w ramach proj. PUW działań na elementy przyrodnicze, dokonaniu oceny kosztów i korzyści, w wyniku których zrezygnowano z części zaplanowanych działań.

5. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik nr 1 - Zestawienie uwag i wniosków do projektu PUW w regionie wodnym Narwi oraz w regionie wodnym Niemna – obszar działania PGW Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku oraz Prognozy sporządzonej dla tego dokumentu;

Załącznik nr 2 - Zestawienie uwag i wniosków ogólnych, skierowanych w procesie konsultacji społecznych do 11 projektów PUW i Prognoz oddziaływania na środowisko sporządzonych dla tych dokumentów.